

مروری بر اقتصاد در هفته‌ای که گذشت (۲۷ آگوست تا ۳ سپتامبر ۲۰۲۴)

در طول هفته گذشته از ۲۷ آگوست تا ۳ سپتامبر ۲۰۲۴، اقتصاد جهان عملکرد متفاوتی را در میان مناطق مختلف نشان داد. این عملکرد تحت تأثیر عواملی چون تورم، تنش‌های ژئوپلیتیکی و فناوری‌های نوظهور قرار گرفت.

آمریکای شمالی

ایالات متحده به ویژه در سه ماهه سوم سال ۲۰۲۴، همچنان به ثبات اقتصادی خود ادامه می‌دهد. رشد تولید ناخالص داخلی این کشور با افزایش ۲.۵ درصدی، فراتر از انتظارات بود که این رشد بیشتر به دلیل وجود بازار کار پایدار بوده است. فشارهای تورمی کاهش یافته‌اند، به طوری که فدرال رزرو به تغییر سیاست‌های پولی در جهت تسهیل کسب و کار تا پایان سال 2024 اشاره کرده است. این تغییر که در سمپوزیوم اقتصادی جکسون هول مورد بحث قرار گرفت، بازتابی از تلاش‌ها برای تثبیت اقتصاد در شرایط مالی سخت است.

رشد تولید ناخالص داخلی (ایالات متحده): ۲.۵ درصد در سه ماهه سوم ۲۰۲۴

سیاست فدرال رزرو: احتمال تغییر به سمت تسهیل پولی

چشم انداز تورم: در حال تثبیت با انتظارات از کاهش سیاست‌های انقباض پولی

کانادا: همچنان، تورم در این کشور چالش برانگیز است. بانک مرکزی کانادا نرخ بهره بالایی را برقرار کرده که به تعدیل اقتصادی یاری رسانده است.

اروپا

چشم انداز اقتصادی اروپا به شدت ضعیف شده است. پیش‌بینی می‌شود منطقه یورو رشد اقتصادی زیر حد انتظار را تجربه کند، همچنین، تورم در برخی مناطق بالاست. بانک مرکزی اروپا (ECB) به احتمال کاهش نرخ بهره در جهت تحریک رشد تا پایان سال اشاره کرده است. انتظار رشد اقتصادی در سراسر این قاره پایین‌تر از پیش‌بینی‌های قبلی است. تنها ۶ نفر از هر ۱۰ اقتصاددان، رشد متوسطی را برای اروپا در سال ۲۰۲۴ پیش‌بینی می‌کنند که این رقم در گذشته ۷۸ درصد بود.

تورم در منطقه یورو: همچنان بالاست

پیش‌بینی رشد: ۶ نفر از هر ۱۰ اقتصاددان انتظار رشد متوسط در سال ۲۰۲۴ دارند

چشم انداز بانک مرکزی اروپا: احتمال کاهش نرخ بهره تا پایان سال

بریتانیا نیز با چالش‌های مشابهی مواجه است، چالش‌هایی همچون تورم و دستمزدهای تعدیل‌نیافته با تورم که مصرف‌کنندگان را تحت فشار قرار داده و تولید صنعتی نیز کمی کاهش یافته است. انتظار می‌رود رشد اقتصادی کمتر از ۱.۲ درصد برای باقی سال ۲۰۲۴ باشد.

آسیا-اقیانوسیه

منطقه آسیا-اقیانوسیه با عملکرد قوی بازارهای نوظهور همچون هند و جنوب شرق آسیا همچنان در حال پیشرفت است. با این حال، مسیر رشد چین همچنان متوسط باقی مانده، به طوری که این کشور با محیط خارجی چالش برانگیزتری مواجه است. در حالی که چین پیش‌تر به عنوان موتور رشد منطقه ای شناخته می‌شد، رشد این کشور به ۴.۵ درصد کاهش یافته است، که این رقم در اوایل سال ۲۰۲۴، ۵.۲ درصد پیش‌بینی شده بود.

تنش‌های ژئوپلیتیکی و چالش‌های قانونی تأثیرات منفی بر سرمایه‌گذاری خارجی و تقاضای صادرات گذاشته است.

رشد تولید ناخالص داخلی چین: ۴.۵ درصد در سال ۲۰۲۴

رهبر منطقه ای: هند، با تقاضای داخلی قوی و ابتکارات جدید دولت

اقتصادهای جنوب شرق آسیا مانند ویتنام و اندونزی از بازآرایی زنجیره‌های تأمین، دیجیتالی شدن فزاینده و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) قوی بهره می‌برند. به طور کلی، پیش‌بینی می‌شود که این منطقه در سال ۲۰۲۴ رشد بیش از ۵ درصد را حفظ کند.

رشد: بالای ۵ درصد، با ورود قوی سرمایه‌گذاری خارجی

تأثیر دیجیتالی شدن: حمایت از توسعه بلندمدت

خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA)

منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) رشد اقتصادی متوسطی را تجربه کرد که بیشتر در کشورهای صادرکننده انرژی مانند عربستان سعودی و امارات متحده عربی مشاهده شد. رشد اقتصادی در این کشورها عمدتاً تحت تأثیر قیمت‌های نسبتاً پایدار نفت و سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی بزرگ قرار گرفته‌اند. با این حال، این منطقه همچنان به شدت تحت تأثیر نوسانات قیمت نفت و ریسک‌های ژئوپلیتیکی قرار دارد. انتظار می‌رود رشد اقتصادی در این منطقه برای سال ۲۰۲۴ در حدود ۳ درصد تا ۳.۵ درصد باقی بماند.

رشد اقتصادی: ۳ تا ۳.۵ درصد برای سال ۲۰۲۴

قیمت نفت: عامل کلیدی در رشد اقتصادی

ریسک‌های ژئوپلیتیکی: تأثیرگذاری منفی بر اقتصاد منطقه

کشورهای غیر نفتی مانند مصر و اردن نیز با چالش‌های اقتصادی مواجه‌اند، از جمله افزایش نرخ تورم و فشار بر تراز پرداخت‌ها. در این میان مصر با کاهش ذخایر ارزی و افزایش بدهی‌های خارجی روبرو است که رشد اقتصادی آن را به ۲.۸ درصد کاهش داده است.

آفریقا

در آفریقا، رشد اقتصادی با سرعت کمتری در حال پیشرفت است. کشورهای جنوب صحرای آفریقا با مشکلاتی همچون بدهی های خارجی سنگین و کاهش سرمایه گذاری های خارجی مواجه اند. رشد اقتصادی این منطقه برای سال ۲۰۲۴ در حدود ۲.۵ درصد تا ۳ درصد پیش بینی می شود، که این رقم کمتر از میانگین جهانی است. نیجریه به عنوان بزرگ ترین اقتصاد آفریقا، با کاهش قیمت نفت و مشکلات امنیتی همچنان دست و پنجه نرم می کند. رشد تولید ناخالص داخلی این کشور به ۲.۲ درصد کاهش یافته است. در آفریقای جنوبی، کاهش سرمایه گذاری و نرخ بیکاری بالا به رشد پایین ۱.۵ درصد منجر شده است.

رشد اقتصادی جنوب صحرای آفریقا: ۲.۵ تا ۳ درصد برای سال ۲۰۲۴

رشد تولید ناخالص داخلی نیجریه: ۲.۲ درصد

رشد تولید ناخالص داخلی آفریقای جنوبی: ۱.۵ درصد

آمریکای لاتین

اقتصادهای آمریکای لاتین همچنان با چالش هایی مانند ناپایداری سیاسی، تورم بالا و ضعف در سرمایه گذاری های خارجی روبرو هستند. برزیل و مکزیک به عنوان دو اقتصاد بزرگ منطقه با رشد پایین تر از حد انتظار در سه ماهه دوم ۲۰۲۴ مواجه شدند. برزیل با رشد تولید ناخالص داخلی ۱.۸ درصد و مکزیک با ۲.۳ درصد از چشم انداز ضعیف اقتصادی رنج می برند. ناپایداری سیاسی در کشورهای مختلف منطقه نیز به این شرایط کمک کرده است.

رشد تولید ناخالص داخلی برزیل: ۱.۸ درصد در سه ماهه دوم ۲۰۲۴

رشد تولید ناخالص داخلی مکزیک: ۲.۳ درصد

چالش ها: ناپایداری سیاسی و تورم بالا

در مجموع، منطقه آمریکای لاتین برای سال ۲۰۲۴ با نرخ رشد اقتصادی حدود ۲ تا ۲.۵ درصد مواجه است که این رقم پایین تر از میانگین جهانی و بازتابی از مشکلات ساختاری اقتصادی و سیاسی منطقه است.

نتیجه گیری

اقتصاد جهانی در هفته گذشته، با وجود تفاوت های قابل توجه بین مناطق مختلف، همچنان در مسیری پیچیده و پرچالش قرار دارد. در حالی که بازارهای نوظهور در حال ارائه فرصت های جدیدی هستند، سایه ریسک و تنش ژئوپلیتیکی و عدم قطعیت های سیاستی همچنان بر چشم انداز اقتصادی جهان سنگینی می کند. تصمیم گیران در سراسر جهان باید با دقت بیشتری به این پیچیدگی ها توجه کرده و در جهت رشد پایدار و فراگیر برای ماه های آینده گام بردارند.

(تهیه شده در مرکز شتاب تبریز- TAC)